

Potenciál pro vznik klastrů v odvětví cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji

Ing. Jaroslav Kovárník, Ph.D.

Ing. Tomáš Kala, DrSc., DBA.

Univerzita Hradec Králové

Fakulta informatiky a managementu

Katedra ekonomie, Katedra managementu

Pojetí klastru dle M. Portera:¹

Klastr lze definovat jako geografické soustředění vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb, firem v příbuzných odvětvích a přidružených institucí jako jsou univerzity, agentury a obchodní asociace různých směrů, které soutěží, ale také spolupracují za účelem zvýšení produktivity, inovací a konkurenceschopnosti.

¹ Zdroj: Porter, M.: The Competitive Advantage of the Nations, New York: 1990.

Pojetí klastrových iniciativ (1/2):²

Klastrovou iniciativu lze charakterizovat jako formu organizovaného úsilí pro zvýšení růstu a konkurenceschopnosti klastrů v regionu, která zahrnuje firmy v klastru, zástupce veřejného sektoru (vlády), výzkumnou a vzdělávací komunitu a další spolupracující instituce. Klastrové iniciativy se tak stávají nejdůležitější složkou v procesu zvyšování růstu a konkurenceschopnosti klastru.

²Zdroj: Sölvell, Ö., Lindquist, G., Ketels, Ch.: The Cluster Initiative Greenbook, Stockholm: 2003.

Pojetí klastrových iniciativ (2/2):³

Tam, kde se podpora vlády (regionální samosprávy) formalizovala do uceleného programu činností s cílem napomáhat rozvoji klastrů za plného či částečného financování vládou, hovoříme o klastrové iniciativě. Některé klastrové iniciativy budou podporovat stávající klastry, jiné se soustředí na rozvoj nových klastrů.

³Zdroj: Neužilová, I.: Národní klastrová strategie 2005 – 2008, Ministerstvo průmyslu a obchodu: 2006.

Klastry v oblasti CR:

- území s velkou rozlohou
 - počet obyvatel více než 5 mil.
 - součást chráněných území (národní parky, rezervace atd.)
 - problémy s nezaměstnaností
 - venkovský charakter nebo menší osídlení z důvodů migrace
-
- USA, Austrálie, Namibie, JAR atd.

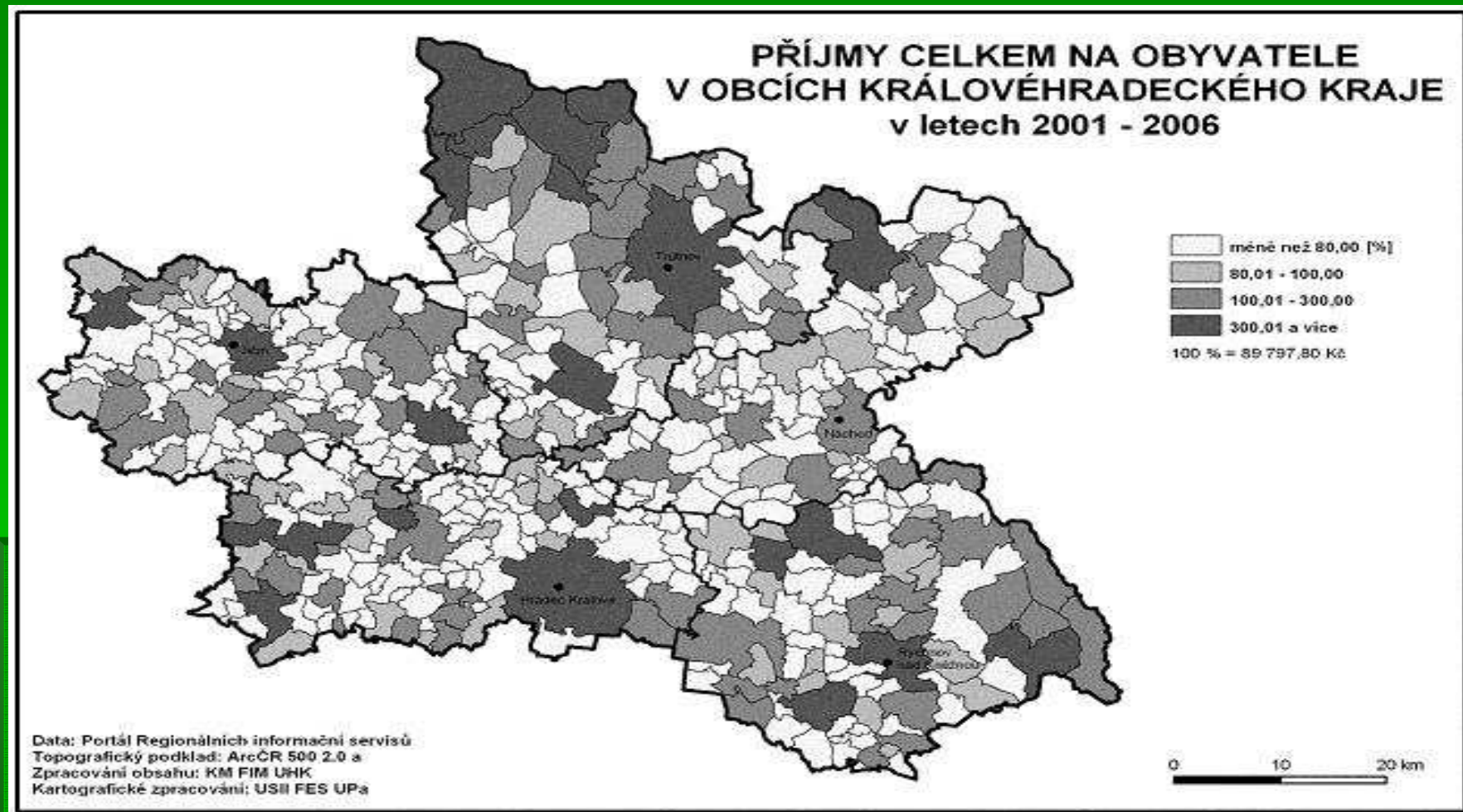
Klastry v CR v Evropě:

- tematicky formulované oblasti (zimní sporty, horské a podhorské oblasti atd.)
- využití turismu jako obrany před úpadkem a degradací venkova a potlačení nežádoucích disparit
- nejsou tak rozsáhlé
- vycházejí z procesu síťování místních spolupracujících firem
- Velká Británie (Skotsko), severské země (Švédsko)

Subjekty klastrů v ČR:

- hotely a jiné subjekty poskytující ubytování
- supermarkety a obchodní centra
- cestovní kanceláře
- letecké a jiné dopravní společnosti
- restaurace, bary, noční kluby
- poskytovatelé turistických produktů
- univerzity, technické a jiné školy
- místní a centrální vláda
- atd.

Příjmy na obyvatele v Královéhradeckém kraji:⁴

⁴Zdroj: Kala, T., Komárková, J., Sedlák, P.: Management pro řešení disparit, Hradec Králové: 2008.

Analýza vybraných lokalit (1/2):

- lyžařská centra
- subjekty:
 - ubytovací zařízení
 - subjekty pro alternativní využití volného času (restaurace, noční kluby, bowling atd.)
 - bazény, masáže, sauny atd.
- infrastruktura
- obchody
- poskytovatelé služeb (servis a poradenství, kadeřnictví, lékař atd.)

Analýza vybraných lokalit (2/2):

- subjekty:
 - průvodci a půjčovny pro letní horskou turistiku
 - cestovní kanceláře
 - dopravci
 - atd.
- pravděpodobná kooperace těchto subjektů (základ klastru)
- pravděpodobná spolupráce s místní správou (údržba komunikací, parkování atd.)
- pravděpodobná absence spolupráce s univerzitami a výzkumnými subjekty

Závěry:

- lyžařsky atraktivní střediska těžící z cestovního ruchu (nadstandardní úroveň příjmů na obyvatele)
- pravděpodobná spolupráce subjektů z různých oblastí
- pravděpodobná spolupráce s místní vládou
- pravděpodobná absence institucí vyššího vzdělávání
- pravděpodobný potenciál pro vznik klastrů v oblasti cestovního ruchu
- pro konkrétní kroky související se vznikem klastrů nutné provést důkladnou analýzu místních podmínek

Děkuji za pozornost... 😊